

Sjezd DGKL 2009 v Lipsku

J. Kratochvíla

Ve dnech 7. až 10. října tohoto roku se konal v Lipsku šestý sjezd Německé sjednocené společnosti klinické chemie a laboratorní medicíny (Deutsche Vereinigte Gesellschaft für Klinische Chemie und Laboratoriumsmedizin - DGKL). Před šesti lety totiž došlo ke spojení, do té doby po mnoho let souběžně existujících dvou společností laboratorní medicíny do jednoho celku. Sjezd se konal ve výtečném kongresovém centru „Congress Center Leipzig“ v areálu lipského výstaviště. Kongresu se zúčastnilo asi 600 delegátů většinou z Německa a několik málo z Rakouska, Švýcarska, Skandinávie, Velké Británie a USA. Zahájení se konalo již ve středu navečer ve Staré lipské radnici (Altes Rathaus) v centru města a zároveň bylo i součástí velkých oslav 600 let trvání lipské univerzity. Tato, jedna z nejstarších německých univerzit je podobně stará jako Univerzita Karlova a vznikla právě odchodem některých pražských německých profesorů do Lipska z již dříve založené UK Praha (založena nadační listinou Karla IV. ze dne 7. dubna 1348), což bylo ve slavnostních projevech vícekrát pochvalně zmiňováno. Kongres zahajoval děkan lékařské fakulty prof. J. Thiery zároveň i předseda organizačního výboru a prezident kongresu. Celé zahájení pak provázela Schumannova hudba v provedení kvarteta lipské univerzity. Vedle starosty Lipska prof. Fabiana, také člena lipského univerzitního sboru, promluvil jako slavnostní řečníci i rektor univerzity, ministryně zdravotnictví spolkové vlády, předseda akademického senátu a vedení DGKL. Ve slavnostním Laudatio, pak předal předseda DGKL prof. K. Lackner letošní Felix Hoppe Seylers-Preis v Česku dobře známému a velmi oblíbenému doc. G. Weidemannovi z Norimberka (Univerzita v Erlangenu). Doc. Weidemann nezištně umožňoval právě kolem roku 1989 a po něm stáže českých a slovenských biochemiků, stejně jako pravidelné a časté návštěvy našich laboratorních pracovníků a konzultace na svém pracovišti Klinikum Nürnberg. Vzhledem k blízké vzdálenosti jeho pracoviště od našich hranic a i k historické sounáležitosti Norimberka a Prahy to byly velmi cenné zkušenosti právě pro rozvoj a modernizaci naší klinické biochemie po roce 1989. Hlavní slavnostní projev pak přednesl prof. Paul Kirchhof spolkový ústavní soudce z Karlsruhe a ředitel Ústavu financí a práva univerzity v Heidelbergu. Vyjmenovat všechny tituly, ocenění, knihy, publikace a vyznamenání tohoto v Německu velmi

váženého ctěného vědce by vydalo na samostatný článek. Jeho referát měl název „Spravedlivé rozdělení omezených/skromných zdrojů v medicíně a péči o zdraví“ (Gerechte Verteilung knapper Ressourcen in Medizin und Krangenversorgung). Jak už sám název říká, prof. Kirchhof se zabýval spíše filosoficky tím, co ve zdravotnictví máme, a co ale skutečně s tím, co máme, jen můžeme... Zobecnil tvrzení, že „Stát je tu pro občany a ne občané pro stát! Stát je mnohohlavá hydra, která občanům mnoho bere a žel málo dává...“ právě na příkladu německého zdravotnictví. Omezené zdroje nám omezují i naši svobodu ve zdravotnictví a tak je z ní jen pro většinu občanů již klasická „poznaná nutnost“ (viz. K. Marx). Došel k ironickému závěru, že doopravdy svobodným ve volbě, je ve zdravotnictví jen ten člověk, který má dostatečný vlastní kapitál v částce několika milionů eur na svém kontu a navíc má o zdravotnictví alespoň základní znalosti a představy (ví co chce a jak by to mělo vypadat).

Zahajovací ceremoniál pak pokračoval v nedalekém obrazovém muzeu (Museum der bildende Künste) jak večerní prohlídkou muzea, tak i rautem za doprovodu živé hudby do nočních hodin.

Vlastní odborný program sjezdu se odehrával ve čtvrtek a v pátek v kongresovém centru CCL na lipském výstavišti. Vynikající kongresové centrum CCL na výstavišti (<http://www.ccl-leipzig.de/>) splňuje všechny požadavky na organizaci kongresů a akcí v 21. století. Dva hlídané vstupy kudy se dovnitř nikdo nepovoláný „bez přenosné vize“ nedostane. Tři vzdušná propojená patra jak pohyblivými schody, tak prosklenými standardními výtahy. Dostatek volných i přidružených vhodně oddělených prostor se stolkami a křesly pro kuloárovou diskuzi, i menších sálů pro VIP jednání, dostatek toalet, šaten, míst pro občerstvení, vše harmonicky sladěno v jeden celek v architektonicky velmi zajímavém prostředí s dostatkem přístupu denního světla. Volný přístup k internetu stejně jako vždy volně k dispozici nádoby s pitnou vodou. Vedle toho jako hlavní pozitivum i 3 velké vzdušné kongresové sály pro cca šestset a více posluchačů s odhlučněním jak podlahy, tak i dveří (každý mohl kdykoliv přijít a zase odejít jinam, aniž by někoho dalšího rušil) a dostatkem mikrofónů k diskuzi i s možností přímo při přednášce vpisovat do promítaných slidů, včetně kursorů upozorňujících řečníky při přednášce průběžně, jak jsou na tom s daným časem. Dále i dva menší sály pro cca 200 posluchačů. Před velkými sály pak obrazovky aktuálně informující co právě v daném sále probíhá. U nás si žel o takových kongresových prostorách můžeme zatím nechat jen zdát. Jedinou „vadou

na kráse“ byla vzdálenost CCL asi 7 km od centra města, kde většina z nás bydlela. Ať už jste použili městskou hromadnou dopravu (ta byla v rámci kongresového poplatku v celém distriktu Lipska na základě vizitky pro účastníky zdarma) či taxi, vždy to znamenalo mít cca hodinovou rezervu pro jednu cestu a brzké ranní vstávání (kongres zahajoval v 8,30 až 9 hod. ráno, zahajovalo se s německou přesností načas). Občerstvení zde bylo organizováno jinak, než je to běžným zvykem. Vše bylo za „dotované ceny“, tedy za úhradu (káva = 1 €; džus = 1 € atd.), nic zdarma. Umožnilo to volný a nerušený přístup ke cateringu kdykoliv během pracovního dne bez front a strkanic a možnost volné diskuze u kávy či jiného občerstvení. Kdo pak měl čas a chuť, mohl si většinou „ve frontě“ vystát drobné občerstvení u velkých výstavních prostor 4 globálních výrobců, ale i jinde zdarma. Polední sympozia byla organizována jako „lunch-sympozia“ s balíčkovým občerstvením a přímou konzumací v sálech, kde probíhala odborná sdělení. I pro organizaci posterů a jejich prohlídku a diskuzi o nich byla zvolena jiná organizace než je to obvyklé. Pro posterové diskuze byl uvolněn největší sál 1 (pro asi 1000 a více posluchačů) a to tak, že poster byly řazeny cíleně v tematických blocích formou „Moderierte Poster-Sitzung“ (např. Omics sciences – metabolomika, proteomika, cytomika a lipidomika; Cévní a srdeční onemocnění; Zajištění kvality; POCT; TDM a toxikologie; Patofyziologie buňky; Hormony; Genetika; Hematologie; Hemostazeologie, ale i Ekonomie zdravotnictví i Volná témata atd.) V čase mezi 15,30 hod. a 16,30 hod. ve čtvrtek a v pátek probíhala v těchto tematických blocích moderovaná diskuze, přičemž diskuzi pro jednotlivé výše uvedené bloky vždy řídili vybraní významní odborníci (jeden či dva) pro danou oblast. Vzhledem k tomu, že sál 1 byl největší ze všech kongresových, bylo možno posterové bloky umístit a rozdělit tak, aby se při diskuzi odborníci vzájemně v jednotlivých blocích nerušili. Moderovaná diskuze všech zájemců u posterů probíhala vždy u poster-bloků vyvěšených ve čtvrtek a asi z poloviny posterů vyvěšených pak v pátek ve výše uvedených časech. Plenární zahajovací přednáškové bloky byly dva, vždy po jednom ráno ve čtvrtek a v pátek a během nich již žádné další odborné akce nebyly. Ve čtvrtek to byl blok „Genomweite Analyse und ihre Bedeutung für die Labordiagnostik“ s přehlednými přednáškami o „RNA, DNA a proteiny“ (Meitinger, Neuherberg) a přehlednými přednáškami o genomice a koronárních onemocněních (N. J. Samani, Leicester)

a metabolomice (A. Wright, Edinburg). Druhý den pak následoval ráno plenární blok „Metabolomics a Proteomics in Krankheitsprevention und Therapie“ s přehlednými přednáškami o lipidomice (Andrej Shevschenko z Drážďan) a o významu analýzy proteomu a metabolitů v klinické diagnóze (Uta Czeglarek z Lipska). Další přednášky v tomto bloku pak byly o možnostech a využití proteomiky v diagnóze zánětů a o analýze proteomů při vyhledávání nových biomarkerů. Abstrakta všech přednášek i posterů jsou uvedena v zářijovém čísle časopisu Clin. Chem. Lab. Med. (2009) 47/9 A1 – A77; kde si může zájemce vyhledat potřebné odborné informace. Další odborná sdělení už byla přednášena v několika souběžně běžících tematických blocích prakticky až do osmnácté hodiny večerní. Vedle toho probíhala i simultánně ve VIP salóncích jednání pracovních skupin DGKL (Arbeitsgruppen). Jak už bylo řečeno výše, vše provázela i výstava v laboratorní medicíně působících primárních světových výrobců. Z tematických bloků autora zaujal blok o endokrinologii moderovaný výborně Martinem Bidlingsmayerem z Mnichova a bloky o Lean SixSigma (polední „lunch sympozium“ firmy Abbott, moderoval prof. K. H. Pick – Hintergrund und Stellenwert von Lean 6 Sigma; Using Lean and 6 Sigma to deliver a quality customer foccused laboratory service) a Vitaminu D (polední „lunch sympozium“ firmy DiaSorin, moderoval prof. A. Zittermann). Dále pak bloky o kvalitě v klinické laboratoři, POCT a kardiálních markerech. Zde ovšem bylo nutno přebíhat ze sálu do sálu dle zvolené přednášky, protože simultánně probíhající akce se často tematicky překrývaly (např. sympozium o POCT (Peter B. Lippa) se sympoziem o Kvalitě (Lothar Siekmann a Matthias Nauck)), ale i jiné. Zajímavé byly i panelové diskuze o homocysteinu a bioinformatice. V pátek navečer se po odborném programu konala plenární schůze DGKL s volbou dvou vysokých funkcionářů společnosti. Nově byl zvolen prof. T. Deufel z Jeny místopředsedou DGKL a znovu zvolen pak prof. K. Lackner z Mainzu jako potvrzený původní předseda DGKL pro další funkční období. Diskutovalo se i o tom, zda nově volit korespondenčním způsobem (pomocí E-mailu apod.), ale zatím až na další zůstává v platnosti nadále tradiční, již mnoho let využívaný a vyzkoušený dosavadní princip, který určuje, že volby probíhají přímo právě na plenárním zasedání DGKL (1x ročně vždy v místě konání sjezdu DGKL). A tak byl a je často počet účastníků plenární schůze stejný či vyšší, než počet účastníků vlastního kongresu. Je nutno též

dodat, že veškeré podrobné podkladové materiály k plenární schůzi DGKL, měl autor této zprávy ve své poštovní schránce již dva měsíce před říjnovou plenární schůzí DGKL. V sobotu pak sjezd volně pokračoval setkáním uživatelů moderních separačních technik LC-MS/MS, MALDI-TOF/MS a pod. Uživatelé těchto moderních technik v laboratorní

medicině utvořili v Německu při DGKL již před časem volné sdružení. A dále pak i některými edukačními placenými odbornými kursy a akcemi na různých místech univerzitního Lipska. Další, již. 7. sjezd DGKL se koná za rok na rozhraní září a října 2010 v centru Rosengarten v Mannheimu.